

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 21 Mayıs 2025
Sayı: 774

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun yayıncılık faaliyetleri ile mali ve idari statüsüne ilişkin yeniden düzenleme yapılmasını öngören "Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun Teklifi" ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 23-5-2025	Esas No: 2/3137

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LIGI
22 Mayıs 2025
Numara:

T B M M GENEL MURAKK
22 Mayıs 2025
No: 1632917

GENEL GEREKÇE

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Anayasa'nın 133. maddesine göre kamu tüzel kişiliğine sahip, özerk ve tarafsız yayıncılık yapma yükümlülüğü olan bir kurumdur. Ancak özellikle 2018 yılı sonrası dönemde, TRT yayınlarının tarafsızlıktan uzaklaştığı, hükümet lehine sistematik yayıncılık yapıldığı, muhalefet partilerine yer verilmediği veya yalnızca olumsuz yansıtıldığı çok sayıda örnekle kamuoyuna yansımıştır. Seçim dönemlerinde TRT'nin siyasi partilere eşit yayın süresi tanımaması, RTÜK ve YSK'nın mevcut yasal çerçevede TRT üzerindeki yaptırım yetkilerinin yeterince olmaması uygulamada ciddi bir boşluğa yol açmaktadır.

TRT'nin tamamen kamu kaynaklarıyla finanse edilmesine karşın, vatandaşların anayasal eşitlik hakkına aykırı şekilde bazı siyasal görüşlerin sistematik olarak dışlandığı bir yayın politikası izlemesi, hak ihlaline ve siyasi rekabette eşitsizliğe yol açmaktadır. Aynı zamanda vatandaşlardan bandrol ödemeleri yoluyla toplanan kamusal kaynakların, vatandaşların düşünsel ve siyasal iradelerine aykırı şekilde harcanması, yalnızca hukuk devleti değil vatandaşlık aidiyeti açısından da sakıncalıdır.

Bu nedenle, TRT'nin yayınlarında tam tarafsızlık sağlanması için TBMM'nin belirleyeceği bir kurul tarafından yönetilmesi ve vatandaşlardan tahsil edilen haksız kaynakların iadesi gereklidir. Ayrıca, mevcut yayınlarının özel yayın kuruluşlarına uygulanan standartlara tabi kılınması, uzun vadede kamu yayıncılığının güvenilirliğini yeniden inşa edecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde ile teklifin amacı açıkça ortaya konmuştur. TRT'nin mevcut yayın politikalarının siyasi tarafsızlık ilkesine aykırı biçimde yürütülmesi nedeniyle kurumun yeniden yapılandırılması gereği doğmuştur. Yayıncılığın tarafsızlığı, kamu kurumu niteliği taşıyan TRT açısından hayati önemdedir.

Madde 2- TRT'nin kamusal yetkileri, ancak tarafsızlık ilkesi sağlandığı sürece meşrudur. Bu madde yürütmenin kuruma müdahalesinin kaldırılması ve yönetimin TBMM temsiline dayalı bir kurula devredilmesi amaçlanmaktadır. Böylece kurumun tüm vatandaşlara eşit mesafede hizmet verebilmesi için demokratik bir denge kurulması hedeflenmektedir.

Madde 3- TRT'ye bandrol ödemesi durdurulmaktadır. Kurumun yayın faaliyetlerinin finansmanında kendi yayın gelirlerinin esas olması amaçlanmıştır.

Madde 4- Vatandaşlardan tahsil edilen bandrol gelirleri, TRT'nin tarafsızlık görevini ihlal etmesi nedeniyle amacına uygun kullanılmamıştır. Bu madde ile haklı tahsil edilmediği tespit edilen bu gelirin iadesi düzenlenmektedir. Kazanılmış hakların korunması ve eşitlik ilkesi gereği, iade işlemi başvuru ve belge ibrazına dayalı olarak yapılacaktır. Türk Borçlar Kanunu'na göre, alacakların zamanaşımı süresi esas alınmıştır.

Madde 5- TRT'nin yayın faaliyetlerinin, kamu yayıncılığı ölçütlerini sağlama amacıyla, özel yayın kuruluşlarına uygulanan mevzuata tabi olması, eşitlik ve rekabet ilkeleri açısından zorunludur. Bu düzenleme ile kurumun yayın içeriklerine ilişkin denetim ve ilkelerin, RTÜK'ün özel yayıncılara uyguladığı objektif kurallar çerçevesinde yapılması sağlanacaktır.

Madde 6- TRT'nin tarafsız yayın yapıp yapmadığına dair konularda, tüm siyasi partilerin şikayetleri üzerine yargı yolu açılmaktadır. Böylece keyfi değerlendirmeler engellenmekte ve nesnel bir değerlendirme esas alınmaktadır.

Madde 7- Yürürlük maddesidir.

Madde 8- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU'NUN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve Kapsam:

Madde 1– Bu Kanunun amacı, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun (TRT) kamu yayıncılığı misyonunun tarafsızlık ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda yeniden yapılandırılması, idari ve mali özerkliğinin temini, siyasi etkiden arındırılması ve yayın faaliyetlerinin eşitlikçi ilkelerle denetlenmesini sağlamaktır.

Yönetim:

Madde 2– TRT, yayıncılık faaliyetlerinin tarafsız, çoğulcu ve eşitlikçi bir hale getirilmesi için TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin eşit temsil edildiği bir TRT Yönetim Kurulu tarafından yönetilir. Kurul üyeleri, TBMM tarafından bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içerisinde belirlenir. Kurul, üyeleri kendi arasından bir başkan seçer. TRT Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcıları ve idari kadrosu Kurul tarafından atanır. Kurumun o tarihe kadarki yönetiminin görev süresi sona ermiş sayılır; yürütme organının TRT üzerindeki atama ve denetim yetkileri tamamen kaldırılır.

Bandrol Uygulamasının Kaldırılması:

Madde 3– TRT'nin bandrol gelirleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren durdurulur. Bandrol uygulamasına son verilir.

Vatandaşlara Bandrol Geliri İadesi:

Madde 4– Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki son 10 yıl içinde tahsil edilen TRT bandrol gelirleri, bireysel başvuru ve fatura ibrazı karşılığında güncel bandrol fiyatları dikkate alınarak iade edilir. İadede öncelikle TRT'nin mevduat hesaplarındaki varlıkları kullanılır. Geri ödeme usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yayın Mevzuatına Tabiiyet:

Madde 5– TRT, yayıncılık faaliyetlerinde, özel radyo ve televizyon kuruluşlarına uygulanan tüm yayın ilkeleri, içerik düzenlemeleri ve denetim hükümlerine tabidir.

Tarafsızlık Denetimi:

Madde 6– TRT'nin tarafsız yayın yapıp yapmadığına dair konularda, Mecliste grubu olsun ya da olmasın tüm siyasi partilerin şikayetleri üzerine yargı yolu açıktır.

Yürürlük:

Madde 7– Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 8– Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

